Nr. 28 Toruń, dnia 17 lipca 1929. Rok III.

SIŁA I ZDROWIE

Dodatek tygodniowy „Słowa Pomorskiego"

Jak urządzić boisko sportowe?

Żyjemy w czasach, kiedy potrzeba ćwiczeń fizycznych, celem utrzymania rodzaju ludzkiego na pewnym poziomie zdrowia i sił jest zupełnie uzasadniona. Już nie trzymamy się niewolniczo sali gimnastycznej, jak to dawniej bywało; ponieważ nowsze prądy w wychowaniu fizycznem zniewalają nas do uprawiania wszelkich sportów i gier ruchowych na wolnem powietrzu, na urządzonych do tego celu boiskach.

Koroną w systemie boisk są stadjony. Ale nie o stadjonach chciałem mówić, ponieważ o zbudowaniu stadjonu mogą pomyśleć tylko większe miasta i to w liczbie nie większej, niż jeden, który służyć ma głównie w celach urządzania reprezentacyjnych zawodów sportowych. Chodzi mi przedewszystkiem o to, ażeby dać kilka uwag i wskazań, jak usunąć naglącą w chwili obecnej potrzebę zakładania boisk, bez kosztownych trybun reprezentacyjnych, przy których wydatek taki jest zupełnie martwym wkładem. Oczywiście, że powinniśmy dążyć do tego, ażeby budować boiska stałe, któreby odpowiadały wszelkim wymaganiom współczesnej techniki w zastosowaniu do potrzeb fizycznego wychowania ale z braku funduszów lepiej jest narazie ograniczyć się na urządzeniu boiska prowizorycznego, które może mieć daleko większe zastosowanie niż stadjon, a w sumie swej przyniesie więcej korzyści dla ludności z środowisk małomiasteczkowych przedewszystkiem i wiejskich.

Wiemy o tem, że poważna ilość mniejszych klubów i towarzystw sportowych — nie mówiąc już o stowarzyszeniach wojskowo — wychowawczych („Sokół", — „Harcerz", — Stow. Młodz. Polskiej etc.) — nie posiada wcale boisk. Niektóre z nich zdobyły się na odpowiedni teren do ćwiczeń, nie brak im funduszów, lecz jak się zabrać do urządzenia boiska i od czego zacząć — nie wiedzą.

Wybór miejsca na boisko należy do rzeczy najważniejszych. Miejsce takie o ile możności w kształcie prostokąta, zbliżone do kwadratu, o wymiarach w granicach 60×120 m. do 100×200 m powinno być położone na terenie suchym, dostępnym dla świeżego powietrza i promieni słonecznych. Bardzo ważną jest rzeczą ażeby boiska urządzać za miastem, ze względu na korzyści zdrowotne i duchowe. Boisko pośród lasów i parków w pobliżu wody (rzeki), która jest nieodstępnym towarzyszem ćwiczeń cielesnych — oto dzisiejsze wymagania przy budowie boisk z punktu widzenia higjenicznego.

Niejednokrotnie dzieje się tak, że teren, nie nadający się pod zabudowania przeznacza się na boisko sportowe. Oczywiście, że teren taki można wykorzystać na boisko sportowe po porzedniem zdrenowaniu, osuszeniu i zniwelowaniu. Nawet najładniejsze boisko nie będzie nic warte, jeżeli w czasie deszczu pozostanie na niem chociaż przez pół godziny woda. Sprawa odwodnienia terenu jest bardzo ważna i często bardzo kosztowna. Nie możemy wdawać się w szczegóły jak zbadać dany teren i odwodnić, ponieważ jest to sprawa budownictwa wodnego. W każdym razie należałoby zasięgnąć rady doświadczonego hydrotechnika.

Już po wyznaczeniu placu na boisko należy go przedewszystkiem ogrodzić, ponieważ poważna część robót ulec może zniszczeniu, szczególnie tam, gdzie boisko będzie położone, w miejscu uczęszczanem przez publiczność.

Przyznać należy, że dobrze utrzymana murawa jest najlepszym terenem do uprawiania wszelkiego rodzaju ćwiczeń fizycznych. Boiska pokryte trawą są przyjemne dla oka, zdrowe dla płuc, i stanowią sprężystą podporę dla nogi ćwiczącego. Jednak z chwilą, kiedy sport ogarnia coraz szersze masy ćwiczących w ciągu dnia, murawa straciła na znaczeniu głównie dlatego, że łatwo się wydeptuje, tworzą się zagłębienia, w których zbiera się po deszczu woda, uniemożliwiająca ćwiczenia sportowe. Chcąc ominąć tę niedogodność murawy, trzeba stworzyć nawierzchnię sztuczną, któraby łatwo przepuszczała wodę, nie dawała dużo kurzu i zarazem była nieco elastyczna. Czyni się to w ten sposób, że na drenowanym terenie sypie się warstwę tłuczonej cegły, kamienia lub żużla, grubości 20—30 cm. Warstwę tę pokrywa się jeszcze bardziej miałkim żużlem, tj. takim, który z łatwością przechodzi przez sito. Ta druga warstwa może mieć 10—15 cm. grubości. Każdą z tych warstw powinno się przewalcować ciężkim walcem drogowym. Na te warstwy sypie się właściwą nawierzchnię, przy której dobór materjału sypanego i sposób budowy jest różny. Inną nawierzchnię musi mieć bieżnia a inną boiska do gier.

Boisko do gier normalnej wielkości 105×70 powinno być bezwarunkowo trawiaste z tem, że warstwy dolne winny być również usypane z tłuczonej cegły, gruzu i żużla, grubości najmniej 10 cm. Boisko takie nie musi być idealnie równe. Ponieważ zazwyczaj wkoło boiska takiego, np. do piłki nożnej jest usypana bieżnia, dlatego dobrze jest, jeżeli boisko otrzyma lekki spadek w stronę bieżni, ażeby deszczowa woda również i na powierzchni mogła odrazu ściekać w stronę głównego odwodnienia. I boki boiska do gry w piłkę nożną mniej wydeptują się niż środek. ponieważ gra toczy się najwięcej w środkowej części boiska.

Dalszą częścią składową boiska jest bieżnia, na której odbywają się wszystkie biegi płaskie i biegi z płotkami. Bieżnia wymaga największego nakładu pracy i starannej pielęgnacji. Szerokość bieżni powinna być taka, by można było na niej wykreślić 4 tory dla czterech zawodników, licząc po 125 cm. na jednego, tj. 5 m. Długość bieżni powinna wynosić 400 m., mierząc wewnętrzny brzeg dokoła boiska. Bieżnie mogą być trawiaste (są najlepsze, ale wymagają starannej pielęgnacji), takowe pokryte piaskiem lub też sporządzone z miału węgla kamiennego. Najczęściej spotykamy te ostatnie. Chociaż są zbyt kosztowne, jednak łatwo przepuszczają wodę w czasie dni deszczowych i dlatego można je używać zaraz po deszczu i stopień twardości, co jest bardzo ważne ze względu na nadwerężenie ścięgien przy biegu — takiej bieżni nigdy nie zmienia się.

Jeżeli jest mowa o boisku prowizorycznem na wsi, to w zupełności wystarczy bieżnia trawiasta, wytyczona z obu stron krótkiemi kołkami wbitemi w ziemię (na krzywiznach w odległości mniej więcej 2 m. jeden od drugiego, a na odcinkach prostych można i rzadziej). Chcąc mieć bieżnię, na której moglibyśmy ćwiczyć bez względu na pogodę należy na całej długości bieżni wybrać ziemię na głębokość 20—30 cm. W ten rów należy nasypać warstwę tłuczonej cegły (gruzu), grubości 10—15 cm., na której sypie się warstwę przepalonego węgla (żużlu) grubą na 5—10 cm. Biegi 100 m. oraz 110 m. z płotkami mogą się odbywać na tej samej bieżni.

Do tego celu używa się częściowo, a więc jednej części bieżni do biegów trwałych tylko nieco rozszerzonej zazwyczaj do 7,5 m. (dla 6 torów). Długość takiej bieżni powinna wynosić przynajmniej 130 m., by zawodnicy mieli miejsce na zatrzymanie się po ukończonym biegu. I położenie stron świata należy brać pod uwagę przy budowie bieżni, chcąc umożliwić publiczności dokładne obserwowanie przebiegu zawodów. Wychodząc z tego założenia, że większa część punktów programu zawodów odbywa się przy bieżni 100 m., a zawody można obserwować dobrze mając słońce ztyłu, ostatecznie zboku, dlatego bieżnię 100-m. budujemy po stronie południowo — zachodniej, południowej, względnie zachodniej boiska, nigdy zaś po stronie północnej lub wschodniej, gdyż słońce raziłoby w oczy widzów. Wymaczanie pomiarów bieżni, zwłaszcza na krzywiznach elipsowatych (zakrętach, jest dosyć skomplikowane i wymaga ogromnej staranności, dokładności i sporo czasu.

Jest rzeczą wprost niemożliwą biegać tuż przy skraju bieżni, ze względu na wystające obramowanie zewnętrzne i wewnętrzne z cegieł, desek lub kołeczków (można łatwo zaczepić nogą i upaść), to też właściwy pomiar bieżni na szerokość należy dokonać w odległości 30 cm od wewnętrznego jej skraju. Bardzo łatwo jest czynić pomiary bieżni na odcinkach prostych i dlatego bliższe wyjaśnienia w tym wypadku są zbyteczne. O wiele trudniej jest wymierzyć bieżnię na zakrętach, czyli t. zw. łukach, gdyż taśmę, którą dokonuje się mierzenia, musi się obowiązkowo prowadzić w odległości 30 cm od skraju bieżni. Chcąc tego dokonać, układamy na bieżni w odległości 2 m jeden od drugiego prostopadle do wewnętrznego obramowania bieżni najmniej 20 kołeczków, lub wbijamy je w ziemię (jeżeli bieżnia nie ma obramowania). Po ułożeniu (wbiciu) kołeczków, napinamy na nich taśmę mierniczą. Czynność tę powtarzamy przy każdem przyłożeniu taśmy. Oczywiście, im gęściej są poukładane kołeczki, tem ściślejszy będzie pomiar. Przy pomiarze poszczególnych torów postępujemy w analogiczny sposób. Chcąc dokładnie wykreślić tory, zwłaszcza na krzywiznach, sporządzamy duże grabie, których ramię powinno być tak szerokie, jak szeroka jest bieżnia. W odległości 125 cm jeden od drugiego wbijamy 3 gwoździe, które, drapiąc, znaczą tory. Trzonek grabi powinien być długi przynajmniej 4—5 m. Linje nakreślone grabiami, wylewamy wapnem. Nie będę poruszać sprawy przygotowania boiska do zawodów, ponieważ szczegółowe dane można znaleźć w regulaminie Polskiego Związku Lekkoatletycznego — Warszawa 1928. Ściśle z urządzeniem bieżni łączyłoby się jeszcze wkopanie na obu końcach linji met słupków kwadratowych o boku 10 cm, wysokości 1,5 m, zaopatrzonych w tabliczkę z napisem: „Meta". Na tych słupkach napina się taśmę na wysokości piersi, którą kończący bieg zawodnik przerywa. Wszystkie wskazania, które wyżej poruszyłem, odnoszą się do urządzenia bieżni na boisku stałem. W dzisiejszych warunkach mogą pomyśleć o urządzeniu takiego boiska komitety W. F. i P. W. i bogatsze kluby sportowe poza szkołami. Jeżeli chodzi o środowiska wiejskie, gdzie stowarzyszenia walczą z trudnościami w uprawianiu ćwiczeń fizycznych — tam może być narazie mowa tylko o boisku prowizorycznem. Na takiem boisku prowizorycznem budowa bieżni ograniczy się tylko do niwelacji (zrównania) i oznaczenia bieżni chorągiewkami. Bogatsze stowarzyszenia mogą sobie wreszcie pozwolić na urządzenie bieżni tokowej, wzorując się na przepisach, dotyczących budowy boisk stałych. Urządzenie bieżni tokowej polega na tem, że wybiera się ziemię na głębokości kilkunastu centymetrów (10—15), posypuje się warstwą piasku i walcuje ciężkim walcem drogowym.

Na każdem boisku, nawet prowizorycznem, powinna znajdować się skocznia. Wszystkie skoki w czasie zawodów powinny się odbywać na jednej skoczni, ze względu na wielkie zainteresowanie, jakie budzą wśród publiczności. Ponieważ urządzenie skoczni jest bardzo łatwe i tanie, dlatego dobrze jest urządzić jedną skocznię między boiskiem a bieżnią 100-metrową, nawprost ławek, względnie trybuny dla widzów, a oprócz tego gdzieś na wolnych miejscach, tuż za bramkami do piłki nożnej można urządzić skocznie do treningów (do skoku wdal, wzwyż i skoku o tyczce). Głównemi częściami składowemi urządzenia do skoków jest rozbieżna (długości 30—40 m i szerokości 1,25— 1,40 m) i właściwa skocznia czyli dół, wysypany piaskiem o wymiarach 7,5 m długości, 3—4 m szerokości i 30—40cm głębokości. Dół taki powinno się otoczyć obwódką z równoległych desek, chociaż niekoniecznie. Ponieważ przepisy lekkoatletyczne wymagają, ażeby odskok przy skoku wdal odbył się na belce wkopanej w ziemię, pobielonej wapnem, dlatego po obu węższych bokach skoczni, a przynajmniej w końcu rozbieżni musi być wkopana belka o wymiarach 20× 10 cm i długości nieco większej od szerokości skoczni. Belki te powinny być wkopane równo z ziemią i dla konserwacji wysmołowane. Dla utrwalenia należy wystające poza skocznię końce belki przybić od spodu listwami drewnianemi. Budowa rozbieżni do skoków nie różni się niczem od budowy bieżni do biegów. Ponieważ rozbieżni używa się częściej, niż toru do biegów, dlatego urządzenie rozbieżni musi być jeszcze staranniej wykonane, tembardziej, że tylko równe i twarde miejsce rozbiegu umożliwia rozwinięcie potrzebnej do skoków szybkości. Szczególnie twarde musi być miejsce tuż przed belką, oraz miejsca odbicia przy skoku wzwyż ze względu na zwiększenie siły i pewności odbicia. Jeżeli chodzi o skocznię na boisku zupełnie prowizorycznem, to w zupełności wystarczy odpowiednich wymiarów dół z piaskiem i belką do odbicia. Na urządzenie takiej skoczni można znaleźć wszędzie miejsce, zwłaszcza na wsi. Na boisku prowizorycznem nie bierzmy pod uwagę skrupułów regulaminowych. Niechaj bieżnia czy skocznia będzie najprymitywniej urządzona, własnym nakładem pracy młodzieży ćwiczącej, byle tylko urządzenia takie dały możność uprawiania zbawiennego ruchu fizycznego na wolnem powietrzu. J. Flisak.

(Dokończenie nastąpi.)

Zawody wojskowo-sportowe

o mistrzostwo Okręgu Korpusu Nr. VIII.

W dniach 9, 11, 12, 13 i 14 lipca rb. na stadjonie OK. VIII w Toruniu odbyły się zawody wojsk.-sport. o mistrzostwo OK. VIII. Kierownikiem zawodów i sędzią głównym był kdt. Okr. Ośw. W. F. por. Laurentowski. Poszczególni kierownicy kpt. Brózda, por. Paszkiewicz, por. Stablewski, por. Brzesiński, por. Tełowski, por. Olsiewicz, por. Kaleta, por. Bruśnicki. Gospodarz zawodów: por. Zimnoch, starter: por. Milczewski. Zawody odbywały się w nader niepomyślnych warunkach atmosferycznych, wobec czego i wyniki wypadły b. słabo. Brak było paru dobrych lekkoatletów 8 p. sap. i 8 pac., ponieważ formacje te obecnie są na manewrach. Zawody o mistrzostwo OK. powinny być wyznaczone w czasie, gdy wszystkie formacje stacjonują na miejscu. Nagrody stanowiły cztery przechodnie i żetony.

W zastępstwie nieobecnego dowódcy OK. VIII. gen. Pasławskiego nagrody wręczał szef artyl. uzbrojeń płk. Kończakowski. W zawodach brało udział około 260 uczestników. Wyniki techniczne:

Zespoły: Marsz 10 klm. ze strzelaniem i przejściem tom przeszkód: Stawało 11 zesp.. Nagroda przechodnia OK. VIII. 1. 64 p. p. z ppor. Naworkiem 33,42 p. 2. 61 p. p. — 36,43, 3. 63 pp. — 38,53.

Pięciobój wojskowo-sportowy (bieg 60 m, rzut granatem, skok wdal, walka na bagnety, bieg 2000 m naprzełaj). Startowało 9 zespołów. Nagroda przechodnia gen. Pasławskiego. 1. 64 pp. kpr. Grönholz A., st. szer Zielke, szer. Klenecki, Fiałkowski, Piorunek, Bratkowski 431 punkt., 2. 63 pp. — 582 p. 3. 61 pp. — 592 p.

Bieg szturmowy. Start 12 zesp. Nagroda przechodnia OK. VIII. 1. 2 B. strz. st. sierż. Pelca M., st. szer. Banasiak, szer Lorek, Gólnik 2' 2,3", 2. 66 pp., 3. 61 pp.

Piłka koszykowa. Start. 13 zesp. Nagroda przechodnia OK. VIII. Finał 4 p. lot. — 62 pp., gra przedłużon. o 10 m.21:12 (5:3) (9:8) (17:11). 1. 4 p. lot., 2. 62 pp., 3. 59 pp. — mistrz z r. 1928.

Jednostkowe. Bieg 100 m. I kl. (6 zaw.) ppor. Zaremba 62 pp. 11,9", 2. st. szer. Drahejm 62 pp., 3. st.

szer. Sobik CSPP. II kl. (38 zaw.)) 1. por. Gronowski 67 pp. 11,5", 2. plut. Biesiadowski CSPP., 3. szer. Bruszkowski 63 pp.

200 m. I kl. (3 zaw.). 1. st. szer. Grochal 62 pp. 24,5", 2. chor. Karliński 61 pp., 3. kpr. Karge. II kl. (27 zaw.) 1. kpr. Nowak 66 pp. 24,4", 2. Roder, Prądzyński 67 pp., 3. kpr. Wierzchowski 8 pac.

400 m. I. kl. (6 zaw.) 1. por. Pałucki 59 pp. 56,6", 2. plut. Wegenek 62 pp., 3 sier. Napieraj 61 pp.. II kl. (24 zaw.) 1. szer Witt 66 pp. 56,2", 2. kpr. Woźniak 63 pp., 3. podch. Pankowski 59 pp.

800 m. I kl. (3 zaw.) 1. st. szer. Baumgart 62 pp. 2' 12,5", 2. sierż. Napieraj, 3) kpr. Pic 61 pp. II kl. (28 zaw.) 1. szer. Bruszkowski 63 pp. 2' 13,6", 2 podch. Prądzyński, 3. kpr. Kozłowski 65 pp.

1500 m I kl. (5 zaw.) 1 plut. Aleksiński 67 pp. 4' 30,5", 2. kpr. Pic, 3. st. szer. Opaliński 61 pp. II kl. (20 zaw.) kapr. Jasczyński 61 pp. 4' 41,5", 2. kpr. Papkowski 67 pp., 3. st. szer. Rutkowski 63 pp.

5000 m. I kl. (5 zaw.) 1. kpr. Pic 19' 42,5", 2. szer. Kojtka 4 p. lotn. 19' 43,5", 3. szer. Kalinowski 61 pp. II kl. (19 zaw.) 1. szer. Krokos 59 pp.

Płotki 110 m. I kl. (4 zaw.) 1 st. szer. Sobik 18 ", 2. por. Pałucki, 3. szer. Skowroński. II kl. (11 zaw.) 1. szer. Witt 20,2", 2. szer. Qsses 61 pp., 3. szer. Bauza 4p. lotn.

Płotki 400 m. I kl. (3 zaw.) 1. st. szer. Sobik 61,13", 2. por. Pałucki, 3. szer. Skowroński. II kl. (8 zaw.) 1. szer Witt 66,8", 2. kpr. Podgórski 67 pp., 3. st. mar. Kostrzyń K. M. Woj.

2 klm naprzełaj. II kl. (18 zaw.) 1. szer. Arzyk 66 pp. 7' 5,8", 2. szer. Białkowski 64 pp., 3. plut. Rajnowski

3 klm naprzełaj. I kl. (4 zaw.) 1. plut. Aleksiński 9' 31", 2. st. szer. Baumgart 62 pp., 3. szer. Kojtka. II kl. (26 zaw.) 1. szer. Klejn 66 pp. 9' 48,2", 2. szer. Korolczuk 64 pp., 3. szer. Fiałkowski 64 pp.

5 klm naprzełaj. I kl. (5 zaw.) 1. szer. Kojtka 19' 42,7", szer. Kalinowski 62 pp., 3. szer. Malicki 61 pp. II kl. (16 zaw.) 1. szer. Krokos 59 pp. 19' 49.5", 2. szer. Ciborski 59 pp., 3 szer. Bukowski 65 pp.

Rozstawny 4×100. I kl. (4 zesp.) 61 pp. chor. Karliński, szer. Wypijewski, Czerwiński, Skowroński 49,1", 2) 63 pp. II kl. (11 zesp.) 1. 66 pp. plut. Śmielewski, kpr. Nowak, st. szer. Bielitz, szer. Witt 49,1", 2. 4 p. lot., 3. 61 pp.

4×400. I kl. (3 zesp.) 1. 61 pp. 4' 29", 2. 63 pp. II kl. (6 zesp.) 1. 63 pp. kpr. Woźniak, szer. Radkowski, Rutkowski, Bruszkowski 3' 59,6", 2. 4 pł lot., 3. 66 pp.

Skoki: wzwyż. I kl. (4 zaw.) 1. por. Pałucki 1,60, 2. chor. Karliński 1,50, 3. szer. Dreiheim. II kl. (27 zaw.) 1. podch. Rybacki 1,50, 2. szer. Osses 1,50, 3. szer. Fiałkowski.

W dal. I kl. (7 zaw.) 1. szer. Dreiheim 5,80, 2. por. Pałucki 5,70, 3. szer. Wypijewski. II kl. (30 zaw.) 1. podch. Nowak 5,94, 2. podch. Chmielewski 66 pp., 3. st. szer. Rydzki 4 p. lot.

Tyczka. I kl. (5 zaw.) 1. szer. Skowroński 2,83, 2. st. szer. Sobik, 3. por. Pałucki. II kl. (4 zaw.) 1. plut. Rybacki 2,95, 2. szer. Fröhlich 61 pp., 3. plut. Smielewski.

Rzuty: dysk. I kl. (6 zaw.) 1. sierż. Rzepka 62 pp. 33,74, 2. st. szer. Sobik 30,89, 3. chor. Karliński. II kl. (24 zaw.) st. mar. Czylok K. M. Woj. 31,59, 2. plut. Rybacki, 3. szer. Bogdański 4 p. lot.

Kula. I kl. (4 zaw.) 1. szer. Nowak 61 pp. 11,07, 2. ogn. Jasiński 8 pac., 3. sierż. Rzepka. II kl. (30 zaw.) 1. st. szer. Maciejewski 63 pp. 10,13, 2. kan. Gadulski 8 pac., 3. szer. Andrysiak 14 p. p. poza konkurs., podch. Samberger 62 pp. 10,71.

Oszczep. I kl. (8 zaw.) 1. st. szer. Robiński 4 p. lot. 54,24, 2. plut. Taranda 66 pp. 49,88, 3. st. szer. Sobik. II kl. (24 zaw.) 1. szer. Lencki 66 pp. 45,57, 2. por. Gronowski 67 pp., 3. mar. Kwiatkowski K. M. Woj.

Bieg kolarski od morza polskiego o puhar P. W. K.

Celem zapoznania przybyłych na P. W. K. w Poznaniu z rozwojem sportu kolarskiego, z drugiej zaś strony celem propagandy Wystawy Krajowej i morza polskiego, zainicjował Grudziądzki Klub Kolarski wyścig pod nazwą „Bieg od morza polskiego o puhar Wystawy Poznańskiej".

Protektorat nad biegiem objęli pp. d-ca OK. VIII gen. Stefan Pasławski, d-ca floty wojennej komandor Józef Unrug, naczelny dyr. PWK. dr. Stanisław Wachowiak, wojewoda poznański Borkowski, d-ca OK. VII gen. Dzierżanowski, komisarz R. P. w Gdańsku Strasburger i Polski Zw. Tow. Kolarskich w Warszawie.

Bieg odbędzie się na trasie Gdynia — Gdańsk — Tczew — Gniew — Nowe — Grudziądz — Chełmno — Bydgoszcz — Rynarzewo — Szubin — Kcynia — Wągrówiec — Rogoźno — Murowana Goślina — Poznań. Dystans biegu wynosi 325 km. w dwóch etapach. Bieg rozegrany zostanie przez dwa dni, a mianowicie dn. 28 lipca Gdynia—Chełmno, dn. 29 lipca Chełmno—Poznań. Udział w biegu wezmą najlepsi kolarze polscy.

Kronika sportowa.

Mecze piłkarskie w stolicy. W ubiegłą niedzielę odbyły się w Warszawie trzy mecze o mistrzostwo kl. A z następującemi wynikami:

Makabi—Skra 2:1 (0:1). Gra równorzędna bez przewagi żadnej ze stron. Do przegranej Skry przyczynił się w pierwszym rzędzie bramkarz Skry.

Polonia Ib—AZS. 2:1 (0:1). Niespodziewane zwycięstwo Polonji nad leaderem pierwszej kolejki. W przedmeczu zwyciężyła również Polonia II 3:2.

Ruch—Legja 8:0 (4:0). Z powodu wyjazdu Legji Ib do Kielc, na boisku Skry stawiła się druga drużyna, która przegrała w kompromitującym stosunku 8:0 (4:0). Bramki zdobyli Ogrodziński i Klimkiewicz (po 4). W przedmeczu zwyciężyła Legja II 1:0.

LEKKA ATLETYKA.

Zakończenie zawodów lekkoatletycznych o mistrzostwo Polski pań. Wyniki poszczególne przedstawiają się następująco:

100 m. 1-szy przedbieg: 1. Breuerówna (Rozdzień — Szopienice), — 13,1, 2. Grabicka (Grażyna), II-gi przedbieg: 1. Hulanicka (Grażyna) — 13,4, 2. Warecka (Warszawianka), III-ci przedbieg: 1. Sadkowska (Grażyna) — 13,1, 2. Gędziorowska (Cracovia). W finale: 1. Breuerówna w czasie 12,9 (rekord polski), 2. Sadkowska, 3. Hulanicka.

Rzut kulą oburącz: 1 Schabińska II (Grażyna) — 17.48 (lewą ręką najlepszy wynik 7,83), 2. Lewinówna (Makabi — Wilno) — 17,11 (prawą ręką najlepszy wynik 10,15), 3. Jasna (Cracovia)) 16,67.

Skok wzwyż: 1. Jankowska (Sokół — Pabjanice) 137, 2. Pirowska (Cracovia) 134, 3. Freiwaldówna (Makabi — Kraków) 129.

Rzut dyskiem: 1. Jasna (Cracovia) 33,20 m, 2. Merkisówna (Grażyna) 32,48, 3. Kotowska (A. Z. S. — Warszawa) 30,12.

Sztafeta 4,30: 1. sztafeta Grażyny w składzie Hulanicka, Sadkowska, Jankowska i Grabicka w czasie 1 m. 57,2 s. (rekord polski), 2. Cracovia 2 min. 01,4 (rekord okręgu krakowskiego), 3. Rozdzień — Szopienice, 4 Legja, 5. Warszawianka, 6. A. Z. S.

Wogólnej punktacji zwyciężyła Grażyna — Warszawa 157 punktów, 2. Cracovia 153 punkt., 3. Rozdzień — Szopienice 50 punkt., 4. A. Z. S. — Warszawa 43 punkt.

(PAT.)

Zwycięstwo nad Rumunją.

W drugim dniu zawodów Polska—Rumunja gospodarze zdołali utrzymać prowadzenie z soboty a nawet podwyższyli je znacznie, zwyciężając w ogólnej punktacji w stosunku 126:41 p. Goście nie zajęli żadnego pierwszego miejsca; z naszych zawodników wyróżnił się znakomity Petkiewicz, oraz doskonale biegł Trojanowski. Wyniki poszczególnych konkurencyj są następujące:

800 m: 1) Kostrzewski 2:02, 2) Jaworowski, 3) Velcovici (R); Polacy prowadzili od samego początku zdecydowanie, wygrywając pewnie. Skok o tyczce: 1) Adamczak 3,52, 2) Biro (R) 3,42, 3) Wieczorek (P) 3,33 m. 110 m. przez pł.: — 1) Trojanowski 15,6 (wynik lepszy od rekordu polskiego, nieuznany jednak z powodu przewrócenia jednego płotka), 2) Albrecht (R) 16,4, 3) Schopp (R). Zajusz (P) zajął drugie miejsce, został jednak zdyskwalifikowany za przewrócenie 5 płotków. Skok wdal: 1) Sikorski 6,91 m, 2) Wieczorek 6,32 m, 3) Biro 5,98 m. 400 m 1) Piechocki (P) 52,8, 2) Gniech (P), 3) Kappler (R). Dysk 1) Górski 41,435 m, 2) Heljasz 38,47 m, 3) Popov (R); 4×100 m: 1) Polska (w składzie Czyż, Zajusz, Szenajch, Sikorski) 45 s., 2) Rumunja. — 10 000: 1) Petkiewicz (P) wspaniale biegał i poprawił rekord polski o 51 sek., uzyskując czas 32:09, 2) Sawaryn 33:30,6 (rek. okr. lwowskiego), 3) Eaun (R). 4×400 m: 1) Polska (w składzie: Piechocki, Jaworski, Gniech i Kostrzewski) w czasie 3.30,2, 2) Rumunja 3:51,5.

Publiczności w drugim dniu zebrało się 2000 osób. Organizacja zawodów była doskonała.

Z wyścigów samochodowych.

W niedzielnym wyścigu samochodowym o wielką nagrodę narodów na Nuerburgringu zwyciężył Francuz Chiron na „Bugatti". Publiczności zebrało się powyżej 100 000 osób. Zawodnicy mieli do przejechania 18 okrążeń o 28,3 klm., czyli razem około 510 klm. W klasie pierwszej powyżej 3000 cm sześc.: 1. Monberger (Frankfurt) na „Mercedes-Benz" w czasie 5 g. 00:37,4, 2. Rosenstein 5 g. 11:16,4. W klasie II od 1500—3000 cm. sześc.: 1. Chiron (Paryż) na „Bugatti" w czasie 4 g. 46:06, uzyskując przeciętną szybkość 107 km., zaś absolutna szybkość szóstego okrążenia 112,5 klm., ustanawiając nowy rekord Nuerburgringu, 2. Rotschild (Paryż) również na „Bugatti" 4 g. 57:52,2, 3. Philllipe na „Bugatti" 5 g. 03:28,6. W klasie III od 750 do 1500 cm. sześc.: 1. Burgalem (Berlin) na „Bugatti" 5 g. 23:34,1, 2. Kersting (Brema) na „Bugatti" 5 g. 2:4:31,3, 3. Pirol (Medjolan) na „Alfa Romeo" 5 g. 26:00,2.

PŁYWACTWO.

Zawody pływackie o mistrzostwo Polski. Zawody pływackie o mistrzostwo Polski odbędą się definitywnie w dniach 3, 4 i 5 sierpnia w Warszawie, przyczem w dniu ostatnim odbędą się biegi na 1500 m, przez co umożliwi się klubom zamiejscowym skrócenie pobytu w Warszawie o jeden dzień. (PAT.)

KOLARSTWO.

Szosowe mistrzostwa Polski przełożone. Kolarskie zawody szosowe o mistrzostwo Polski, wyznaczone na najbliższą niedzielę do Poznania, zostały przełożone na dzień 1 września.

TENNIS.

Z międzynarodowego turnieju tennisowego w Sopocie. Podczas rozegranego tutaj turnieju tennisowego z udziałem najlepszych graczy Austrji, Niemiec, Polski oraz mistrza Węgier Kehrlinga, gracze polscy osiągnęli szereg zaszczytnych wyników. Maks Stolarow po zwycięstwie 6:1 6:2 nad znanym graczem gdańskim Bauerem wszedł do finału, gdzie zmierzy się z mistrzem Austrji Mateyką. W drugim półfinale grają Kehrling i Lorenz (Berlin). Do półfinałów weszła również Jędrzejowska po pokonaniu uprzedniem p. Finkenstein (Prusy Wsch.) i p. Meyer (Gdańsk). W półfinale jednak Jędrzejowska przegrała z doskonałą tennisistką niemiecką Reznicek 2:6 0:6. W double'u Jędzejowska gra z berlińczykiem Frenzem, przyczem ostatnio zwyciężyli oni parę Junżanka i Stolarow 6:3 6:1. W double'u panów Stolarow i Frens doszli do półfinału, gdzie spotkają się z bardzo silną parą Kehrling i Mateyka.

Turniej tennisowy w Gdyni. Po turnieju w Sopocie, w którym M. Stolarow i Jędrzejowska doszli do ćwierćfinałów, a para Frenz—Stolarow do półfinału, rozpoczął się 15 bm. wielki turniej tennisowy w Gdyni. Po turnieju w Gdyni, odbędzie się turniej tennisowy w Ciechocinku.

Przed meczem tennisowym Niemcy — Ameryka. W finałowym meczu tennisowym o puhar Davisa w grupie europejskiej Niemcy pokonali Anglję 3:2 głównie wskutek niedyspozycji Austina i w najbliższych dniach rozegrają mecz z drużyną USA., a zwycięzca tego spotkania walczyć będzie w finale ostatecznym z Francją.

PIŁKA NOŻNA.

Kraków przegrywa z Poznaniem 2:1 (1:1). I międzymiastowe spotkanie pomiędzy reprezentacjami Krakowa i Poznania o puhar „Ilustracji Wielkopolskiej" przyniosło gospodarzom ciężko wywalczone zwycięstwo 2:1. Poznań, który się opierał na szkielecie Warty, górował przedewszystkiem zgraniem. Bramki zdobyli dla Poznania Rochowicz i Wojciechowski. Dla reprezentacji krakowskiej honorową bramkę strzelił Rusinek. Sędziował p. Wardęszkiewicz. Widzów przeszło 3000.

Jak wygląda obecnie tabela ligowa? Tabela ligowa przedstawia się po niedzielnych rozgrywkach jak następuje: 1. Wisła gier 12, pkt. 17, bramek 35:21, 2. Warta gier 12, pkt. 16, bramek 33:19, 3. ŁKS. gier 12, pkt. 15, bramek 21:20, 4. Cracovia gier 12, pkt. 13 bramek 23:17, 5. Garbarnia gier 12, pkt. 13, bramek 32:29, 6. Czarni gier 11, pkt. 12, bramek 33:27, 7. Legja gier 12, pkt. 11, bramek 18:18, 8. Warszawianka gier 11, pkt. 10, bramek 19:19, 9. Ruch gier 11, pkt. 10, bramek 19:22, 10. Turyści gier 12, pkt. 10, bramek 17:29, 11. Pogoń gier 12, pkt. 9, bramek 24:26, 12. IFC. gier 11, pkt. 9, bramek 13:21, 13. Polonia gier 12, pkt. 7, bramek 21:34.

Nagroda literacka francuskiego związku piłki nożnej. Francuski związek piłki nożnej ufundował ostatnio nagrody „Prix Litteraire du Football", wynoszące 2000 fr., 1000 i 500 franków za dzieła literackie, omawiające życie sportowe. Prace premjowane oddane zostaną bezpłatnie do dyspozycji wielkich pism codziennych. (PAT.)

Miljon dolarów na cele organizacji igrzysk olimpijskich. Jak się dowiadujemy, rząd Stanów Zjednoczonych A. P. przeznaczył miljon dolarów na cele organizacji igrzysk olimpijskich w r. 1932 w Los Angelos. (PAT.)

Przed mistrzostwami Polski w grach. Niezadługo rozpoczną się mistrzostwa Polski w grach sportowych. W koszykówce warszawska Polonia zmierzy się z Wisłą (Kraków), Czarną Trzynastką (Poznań) i Herthą (Łódź). W siatkówce męskiej warszawski AZS. będzie miał największych rywali w klubach wileńskich i łódzkich. W siatkówce kobiecej (AZS.) i w hazenie (Grażyna) kluby stołeczne walczyć będą z klubami łódzkiemi i mają najpoważniejsze szanse do zdobycia mistrzostwa.

Bieg naokoło Francji. W biegu dookoła Francji uczestnicy przybyli już połowę drogi a mianowicie 11 etapów (2682 klm.). Pozostało jeszcze do przebycia dalsze 1 etapów (157 klm.). Obecnie prowadzi Dewaele 93:10:51 przed Demuysers 93:20:20, Pancera 93:33:32, Lannoy 93:37:17.

Małżeństwo dwojga olimpijczyków. Przed kilku dniami odbył się w Paryżu ślub pary mistrzowskiej łyżwiarzy, która dwukrotnie reprezentowała Francję na Olimpjadzie, a mianowicie p. Joly z p. Brunetem. Uroczystość ślubna zgromadziła licznych sportowców.

Za redakcję odpowiedzialny Wacław Madejski w Toruniu.
Drukiem i nakładem Drukarni Toruńskiej T. A.